

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Interbestuurlijk toezicht op de taakuitvoering van gemeenten

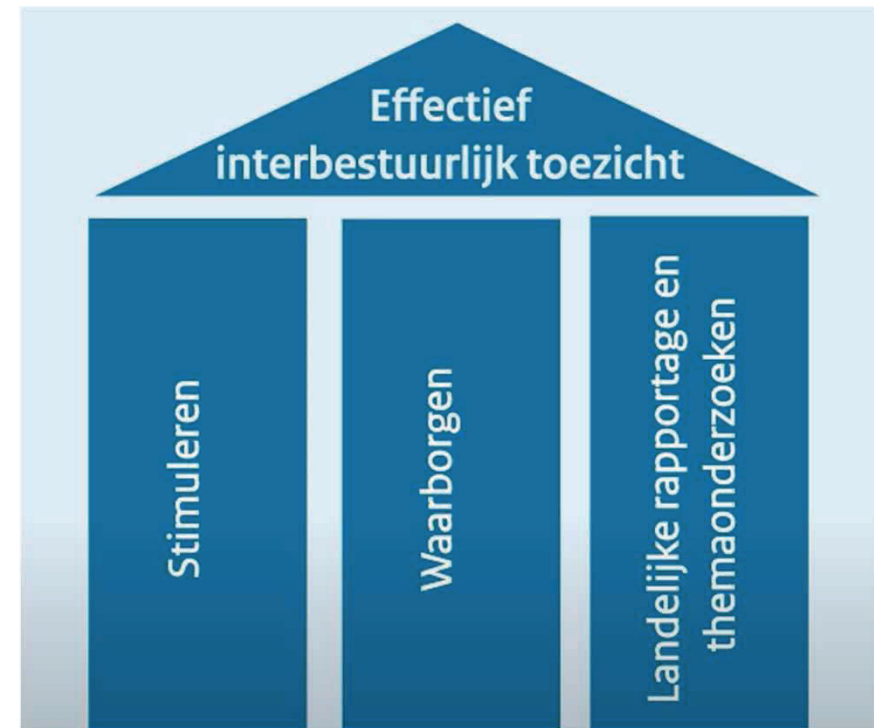
Februari 2023

Inspectie van het Onderwijs
20-3-2023

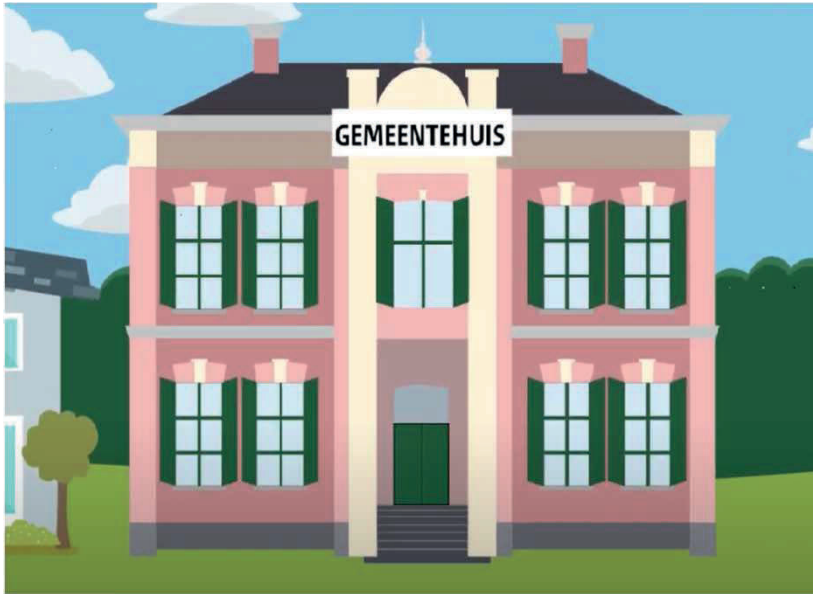
Inhoud

1. Waar houden we toezicht op?
2. Waarom een nieuw toezichtkader?
3. Opbouw kader en werkwijze

1. Waar houden we toezicht op?

- > Toezicht en handhaving kinderopvang (SZW)
- > Onderwijsachterstandenbeleid waaronder vve (OCW)

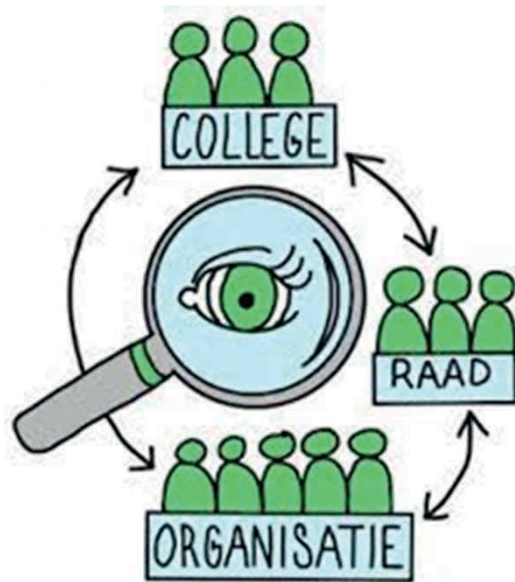

2. Waarom een nieuw kader?

- > Evaluatie 'oude toezicht' intern en extern (o.a. OCW, SZW, VNG, GGD GHOR en DUO)
- > Van 2 afzonderlijke toezichtlijnen naar toezicht vanuit 1 toezichtkader
- > Aansluiten bij Agenda voor toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht (ATT)

Agenda voor toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht

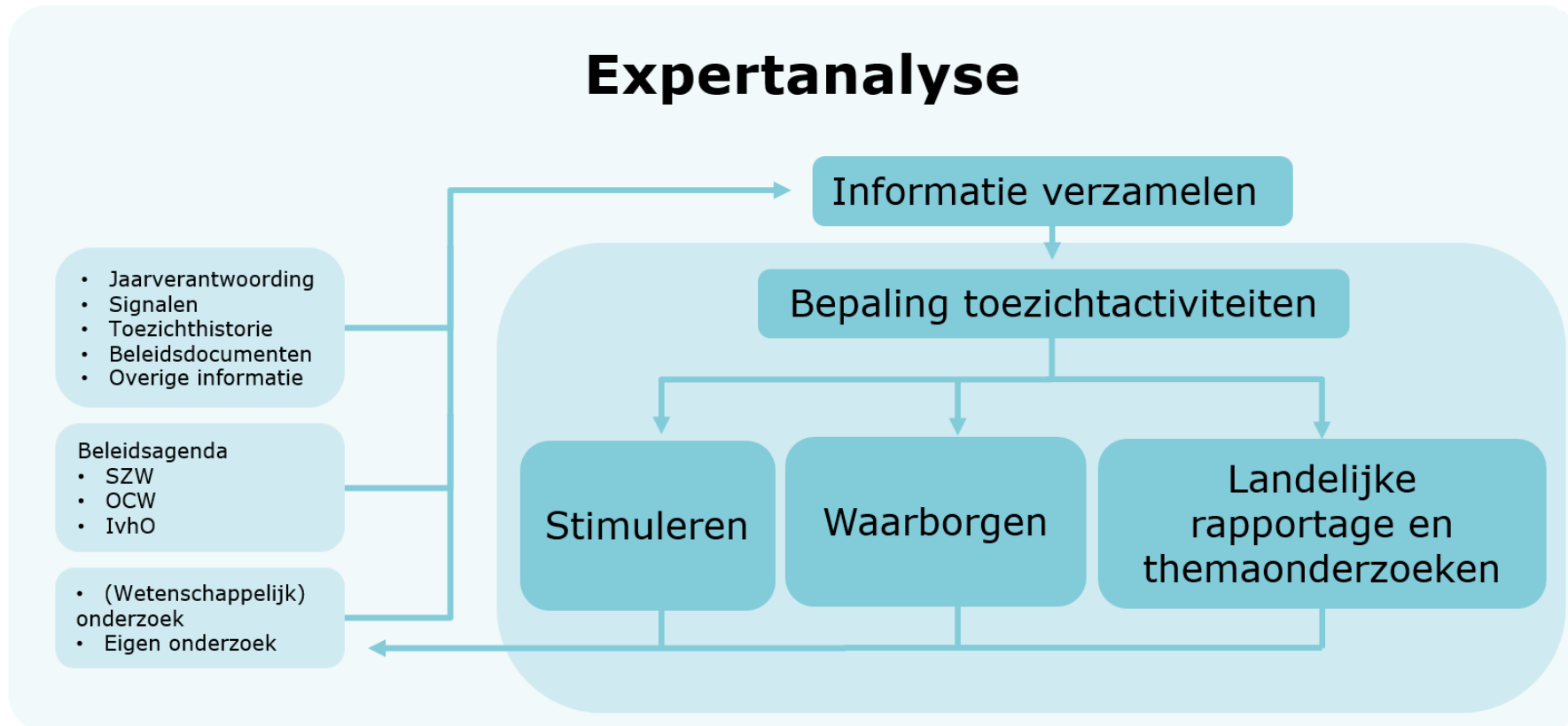
Via toezicht bijdragen aan versterking van de taakuitvoering

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor:

- een goede uitvoering van hun taken
- de risicobeheersing van hun taken
- een adequate horizontale (gemeenteraad) en verticale (interbestuurlijk toezichthouder) verantwoording over de uitvoering van de taken

3. Het interbestuurlijk toezichtkader

Lijn waarborgen

Standaarden binnen de lijn waarborgen

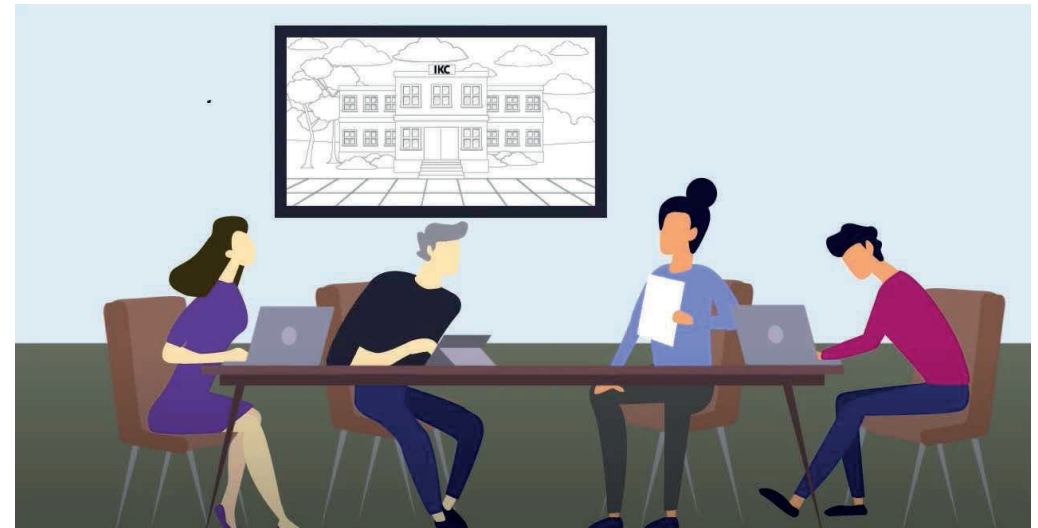
- › Voor zowel de taak kinderopvang als de taak onderwijsachterstandenbeleid zijn standaarden geformuleerd (zie toezichtkader op onze site)
- › Standaarden volgen de wettekst
- › Wettekst is niet anders dan voorheen
- › Geen algemeen oordeel meer (statussen) maar oordeel per standaard

Landelijke rapportage en themaonderzoeken

- › Jaarlijks een landelijk rapport kinderopvang en een landelijk rapport LEA/vve (op basis van toezichtinformatie)
- › Ieder jaar een aantal themaonderzoeken, zoals:
  - Taakuitvoering Lokale Educatieve Agenda (2022)
  - Verzachtende omstandigheden in toezicht en handhaving kinderopvang (2023)
  - Resultaatafspraken vroegschoolse educatie (2023)
  - Invulling van de signaalfunctie door GGD'en en gemeenten (2023)

Lijn Stimuleren

- > Nieuwe toezichtactiviteit 'de lerende dialoog'
- > Wederkerig gesprek
- > Landelijk en regionaal agenderen
- > Evalueren en doorontwikkelen

Lijn stimuleren

Thema's en gemeente(n)
selecteren

Stap 1: contact opnemen

Stap 2: uitvoeren lerende
dialoog

Stap 3: verslaglegging

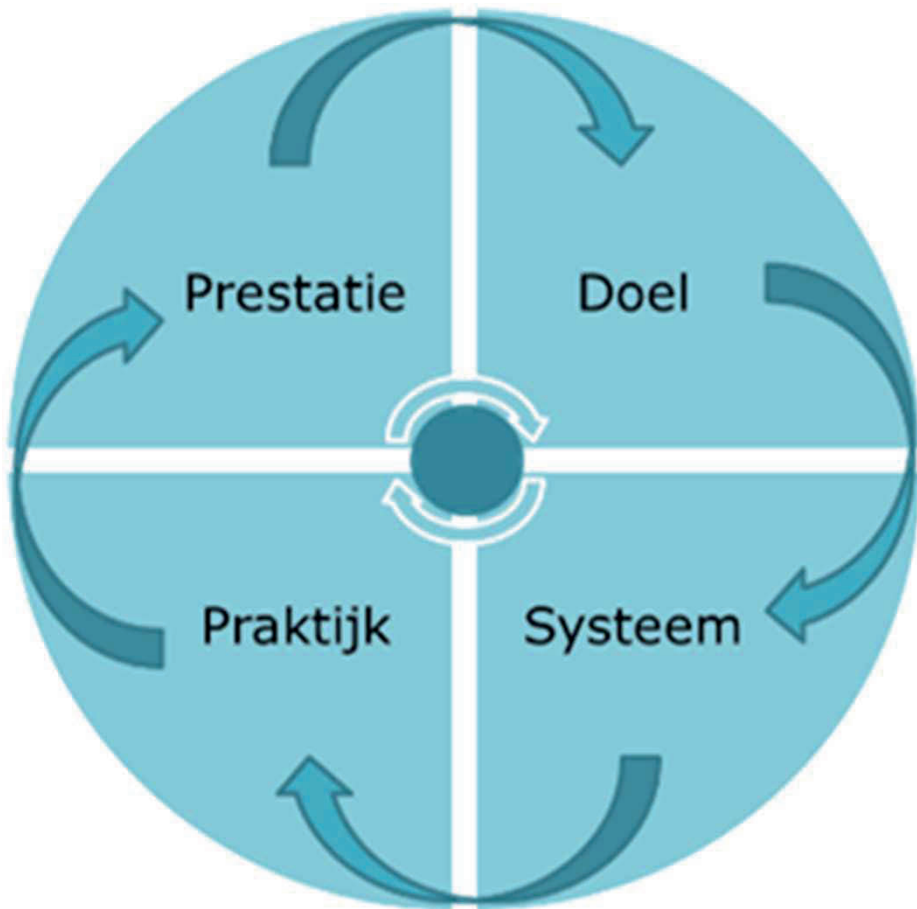
Stap 4: vervolg

Stap 5: evaluatiemoment

Stimuleren via de lerende dialoog

- › Accent op doelen van de wet: beleidsrijke invulling
- › Kwaliteitscyclus als kapstok: cruciaal borging van kwaliteit door gemeente zelf
- › Context en behoefte van de gemeente mede bepalend voor de inhoud van het gesprek

Informatie delen

- > Meer en structureel info delen met gemeenten
  - Hoe doen andere gemeenten het?
  - Wat kunnen gemeenten leren van elkaar? (kansrijke voorbeelden ophalen)

- > Via:
  - Nieuwsbrieven
  - Webinars (bv over resultaten themaonderzoek LEA/vve)
  - Factsheets (bv landelijk rapport KO)
  - Regiobijeenkomsten

Nieuw kader, nieuwe naam

Afdeling gemeentelijk toezicht

Vragen? Stuur een mail naar: gemeentelijktoezicht@owinsp.nl

Vraag en antwoord

Algemeen	
Moet er op lokaal niveau besluitvorming plaatsvinden (wijziging van beleidsstukken) door de inwerkingtreding van het nieuwe interbestuurlijke toezichtkader?	Nee, dat hoeft niet, er zijn geen wetwijzigingen.
Per wanneer wordt het nieuwe toezichtkader van kracht?	Het Interbestuurlijk toezichtkader is van kracht sinds 1 januari 2023
Gaat het kader dan ook in met de jaarverantwoording over 2023, of al met de jaarverantwoording over 2022?	Bij de risicoanalyse die we in 2023 uitvoeren, maken we gebruik van de jaarverantwoordingen over 2022. NB: Met de inwerkingtreding van het nieuwe kader zijn de wettelijke taken van gemeenten niet veranderd.
Waar vinden we de factsheet over de LEA/VVE waar door de presentator van het webinar naar werd verwezen?	https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2022/12/21/factsheet-jaarrapportage-lea-vve-2021 .

Vraag en antwoord

Lijn stimuleren	
Hoe weet je of het om de stimuleringslijn gaat of over de waarborglijn als er contact opgenomen wordt door de inspectie? Is het verplicht om deel te nemen?	Dat geven wij aan als we contact opnemen (in de brief of tijdens het gesprek). Deelname/medewerking aan toezichtactiviteiten die voortkomen uit de lijn waarborgen is verplicht. Deelname aan toezichtactiviteiten die voortkomen uit de lijn stimuleren kan waardevolle informatie opleveren, waardoor we gezamenlijk beter zicht krijgen op wat werkt en wat niet werkt.
Kan er een handreiking komen voor de invulling van de kwaliteitsdialoog?	Via de lijn stimuleren willen we kennis delen zodat gemeenten hun kwaliteitscyclus beter kunnen inrichten en hiermee hun taken beter kunnen uitvoeren. Meer informatie over de werkwijze van de lerende dialoog is te vinden in het toezichtkader.
Worden de bevindingen van de kinderopvang ook meegenomen in de lerende dialoog, aangezien zij ook tegen beperkingen en uitdagingen aanlopen in de praktijk? Zouden zij op basis van eigen ervaringen ook een aandeel kunnen leveren in de lerende dialoog?	De lerende dialoog is in eerste instantie een gesprek tussen de inspectie en gemeente(n). De aanwezigheid van andere partijen (zoals bijv. ouders kinderopvang, de GGD en schoolbesturen) is afhankelijk van de situatie.
Kun je binnen de lijn stimuleren ook een negatief oordeel krijgen? Als je je doel niet hebt gehaald bijvoorbeeld?	Tijdens gesprekken in het kader van de lijn stimuleren geven wij geen oordelen. Als wij tijdens het uitvoeren van een lerende dialoog merken dat een gemeente niet voldoet aan de wettelijke eisen, dan is dat een signaal voor de lijn waarborgen. Daar wordt vervolgens bekeken of het nodig is een onderzoek uit te voeren.
Wat is de status van het verslag van de lerende dialoog?	Het verslag van de lerende dialoog wordt, na accordering door de gemeente, opgenomen in de toezichthistorie van de gemeente.

Vraag en antwoord

Lijn stimuleren	
Als ik het goed begrijp wil de Inspectie van het Onderwijs graag een belangrijke brugfunctie vervullen tussen gemeenten en ministerie en ministeries onderling. Hoe verhoudt zich dat tot wat de VNG doet? En tot de ondersteuning via GOAB.eu door Oberon/Sardes/CED-groep?	De VNG wordt door het ministerie van SZW gesubsidieerd om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van de taken rondom kinderopvang. De ondersteuning voor gemeenten bij de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid wordt (in opdracht van het ministerie van OCW) verzorgd door een consortium van Oberon, Sardes en de CED-groep. Meer informatie hierover is te vinden op de website GOAB.eu. De inspectie is (namens het Rijk) interbestuurlijk toezichthouder op de uitvoering van de wettelijke taken door gemeenten en gaan hierbij, meer dan voorheen het geval was, inzetten op het delen van kennis en informatie over de (resultaten van de) taakuitvoering.
Kan het dan ook zo zijn dat er meer eenduidigheid komt tussen de gemeenten? Nu is er zoveel onderscheid. Ik bedoel naar aanleiding van jullie gesprekken met ons. en de doelen anders zijn en dat dit een wijziging in de wet komt.	Eenduidigheid tussen gemeenten is geen doel van ons toezicht. Iedere gemeente is anders en daarom is ook gekozen voor het decentraliseren van de taken waar wij toezicht op houden. Als wij op stelselniveau thema's onderzoeken informeren wij daar OCW en SZW altijd over. In het themaonderzoek "onderwerp van gesprek" hebben we bijvoorbeeld expliciet aangeraden om te kijken naar de wet- en regelgeving rondom de Lokale Educatieve Agenda.
Gaan jullie ook aansluiten bij de regiobijeenkomsten/regio-overleggen van de GGD over het toezicht op de kinderopvang? De VNG sluit hier ook bij aan.	Wij zullen, als dat relevant is, voorstellen om aan te sluiten bij deze bijeenkomsten.
Op welke termijn kunnen gemeenten een uitnodiging voor de lerende dialoog of een themaonderzoek verwachten?	Dat hangt af van de planning binnen de lijn stimuleren en de planning van onze themaonderzoeken.

Vraag en antwoord

Lijn waarborgen	
Waar vind ik de standaarden? Waar is te zien wat gemeenten wettelijk moeten doen en waar ze vrijer in zijn?	In ons toezichtkader: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-29001.html
Bestaat er vanuit de scholen ook een verantwoordelijkheid voor de LEA ten aanzien van vve en onderwijsachterstanden? Wij werken daaraan als gemeente, maar hebben zij ook een (wettelijke) taak? Bijvoorbeeld 'stem dit af binnen je gemeente in de LEA'?	Schoolbesturen zijn (op grond van de Wet primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs) verplicht deel te nemen aan de LEA en moeten ook meewerken aan het maken van afspraken. Dit geldt overigens ook voor houders kinderopvang (op grond van de Wet kinderopvang).
Als je al jaren voldoet, is er dan toch een soort van steekproef (bijvoorbeeld 1x per 3 jaar)?	Het waarborgtoezicht (lijn Waarborgen) van de inspectie is risicogestuurd ingericht. Dat betekent dat we gemeenten alleen onderzoeken (en beoordelen) wanneer we mogelijke risico's zien voor de uitvoering van de wettelijke taken. Voor de lijn Stimuleren en de lijn Landelijke Rapportages en themaonderzoeken is het afhankelijk van het onderwerp welke gemeenten worden benaderd.
Nu krijgen gemeenten een status als het gaat om het toezicht op de kinderopvang. Dit vervalt, maar wat komt ervoor terug? Alleen een brief waarin vermeld staat of het goed is?	Als uw gemeente door ons is onderzocht vanwege mogelijke risico's (binnen de lijn Waarborgen dus) en het oordeel is dat er voor een of meerdere standaarden niet wordt voldaan aan de basiskwaliteit, ontvangt het college van B&W een rapport met oordelen op de onderzochte standaarden. Dit rapport wordt ook op onze website geplaatst. Wanneer wij in het onderzoek tot de conclusie zijn gekomen dat uw gemeente op de onderzochte standaarden voldoet aan de basiskwaliteit, wordt het college hierover met een brief geïnformeerd. Deze brief wordt niet op de website geplaatst. Gemeenten waarvoor geldt dat we (op basis van de jaarverantwoording kinderopvang over het voorgaande jaar, de vragenlijst LEA/vve over het voorgaande jaar, actuele signalen, de toezichthistorie en/of eventuele andere informatie) geen mogelijke risico's zien voor de uitvoering van de wettelijke taken, ontvangen voor het einde van het jaar een brief hierover. Deze brief wordt niet op de website geplaatst.